



อธิบดี (๑)

อธิบดี (๑)

หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลได้มาซึ่งที่ดิน เกินกำหนดสิทธิ์ในที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ด้วยคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่า การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเกินกว่าที่อนุญาตไว้ในประมวลกฎหมายที่ดินตาม มาตรา ๔๕, ๔๖ และ ๔๘ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาสั่งอนุญาต ในการพิจารณาสั่งดังกล่าวก็จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ไว้สำหรับประกอบการพิจารณาอย่างสมควร

อนึ่ง ตามหลักเศรษฐศาสตร์ก็ ตามประเพณีความเชื่อของประชาชนพลเมืองทั่ว ๆ ไปก็ บ่มเย็นเห็นได้ว่า บุคคลย่อมทำประโยชน์ในที่ดินของตนให้ได้ผลเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น การพิจารณาอนุญาตตามนัยดังกล่าวจึงต้องพิจารณาดังความสามารถของบุคคล แรงงาน ทุนทรัพย์ เครื่องจักร ฯลฯ ประกอบกันไปด้วย

ฉะนั้น คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ จึงได้วางหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้บุคคลได้มาซึ่งที่ดินเกินกำหนดสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยกำหนดอัตราเป็นหน่วยไว้ดังต่อไปนี้ คือ

๑. การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรม

ก. สำหรับบุคคลธรรมดา

(๑) นาข้าว

๑) ศึกษาอัตราแรงงานของคนและสัตว์

๑. นาหว่าน ใช้คน ๑ คนและสัตว์ ๑ คู่ ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. นาดำ ใช้คน ๑ คนและสัตว์ ๑ คู่ ทำได้ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒) ศึกษากำลังของเครื่องจักรโดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์ใดนาได้ ๑

แรงม้า มีความสามารถทำนาได้ คือ

๑. นาหว่าน ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒. นาดำ ไม่เกิน ๕ ไร่

(๒) นาเกลือ

ใช้คน ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

(๓) ไร่พืช

ก) ศึกษามัธยมศึกษาแรงงานของคนและสัตว์

๑. ไร่พืชทั่วไป ใช้คน ๑ คนและสัตว์ ๑ คู่ ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. ไร่พืชในกลุ่มแบบยกทรง ใช้คน ๑ คน ทำได้ไม่เกิน ๕ ไร่

ข) ศึกษากำลังเครื่องจักร โดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์ใช้ใด कराक

พรวนไค้ ๑ แรงม้า มีความสามารถทำไร่พืชได้ คือ

๑. ไร่พืชทั่วไป ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒. ไร่พืชในกลุ่มแบบยกทรง ไม่เกิน ๕ ไร่

(๔) สวนผลไม้หรือพืชยืนต้น

๑) ศึกษามัธยมศึกษาแรงงานของคน ๑ คน

๑. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นทั่วไป ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นในกลุ่มแบบยกทรง ไม่เกิน ๑๐ ไร่

๒) ศึกษากำลังของเครื่องจักร โดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์ใช้ใด कराक

พรวนไค้ ๑ แรงม้า มีความสามารถทำสวนผลไม้หรือพืชยืนต้นได้ คือ

๑. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นทั่วไป ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. สวนผลไม้หรือพืชยืนต้นในกลุ่มแบบยกทรง ไม่เกิน ๑๐ ไร่

(๕) สวนยาง

๑) ที่ดินซึ่งเคยเป็นสวนยางอยู่แล้ว

ต้องใช้คน ๒ คน สำหรับกรีดยาง ๑ คน สำหรับบำรุงรักษา ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

ถ้าใช้เครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์สำหรับพรวนไค้ เพื่อบำรุงรักษาสวนยาง

๑ แรงม้า มีความสามารถทำได้ ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒) ที่ดินซึ่งยังไม่เคยเป็นสวนยาง (ชดชุกเบิกใหม่)

๑. ศึกษามัธยมศึกษาแรงงานของคน ๑ คน ทำได้ ไม่เกิน ๒๐ ไร่

๒. ศึกษากำลังเครื่องจักร โดยถือว่าเครื่องจักรที่มีเครื่องอุปกรณ์สำหรับยก

เบิก้า ๑ แรงม้า มีความสามารถทำได้ ไม่เกิน ๒๐ ไร่

(๖) นาเลี้ยงกุ้งและปลาชายทะเล

ใช้คน ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๒๐ ไร่

(๗) บ่อปลาน้ำจืด

ใช้คน ๑ คน

ทำได้ไม่เกิน ๑๐ ไร่

(๒) ที่เลี้ยงสัตว์

๑) จำนวนเนื้อที่กินซึ่งจะใช้ในการเลี้ยงสัตว์

โค กระบือ ม้า	หัวละไม่เกิน	๕ ไร่
สกร	หัวละไม่เกิน	๕๖ ตารางวา
เข็ก ไก่	หัวละไม่เกิน	๕ ตารางวา
ห่าน	หัวละไม่เกิน	๒๕ ตารางวา
ไก่วง	หัวละไม่เกิน	๑๐ ตารางวา
แพะ แกะ	หัวละไม่เกิน	๑๐๐ ตารางวา

๒) จำนวนทุนทรัพย์ซึ่งจะใช้ในการเลี้ยงสัตว์ (ทั้งนี้สัตว์ยังเล็ก ๆ จนใช้แรงงานได้ หรือจำหน่ายได้แล้วแต่กรณี)

โค กระบือ ม้า	หัวละไม่ต่ำกว่า	๕๐๐ บาท
สกร	หัวละไม่ต่ำกว่า	๒๐๐ บาท
เข็ก ไก่	หัวละไม่ต่ำกว่า	๑๐ บาท
ห่าน	หัวละไม่ต่ำกว่า	๒๐ บาท
ไก่วง	หัวละไม่ต่ำกว่า	๒๐ บาท
แพะ แกะ	หัวละไม่ต่ำกว่า	๑๐๐ บาท

๓) ให้ถืออายุสัตว์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณจำนวนเนื้อที่หรือขนาดที่จะใช้งานโคหรือจำหน่ายได้แล้วแต่กรณี คือ

โค กระบือ ม้า	อายุ ๒๕ ปี	สกร	อายุ ๖ เดือน
เข็ก ไก่	อายุ ๖ เดือน	ห่าน	อายุ ๖ เดือน
ไก่วง	อายุ ๗ เดือน	แพะ แกะ	อายุ ๑๓ เดือน

๒. สำหรับนิกยบุคคล

กรณีนิกยบุคคลขออนุญาตให้โคมาซึ่งกินเกินกว่าสัตว์นั้น คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติดูแลพิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยถือหลักเรื่อง ทุน โครงการ งบประมาณ กำลังแรงงาน ของสัตว์หรือเครื่องจักร ระยะเวลาที่ดำเนินงาน รวมทั้งอาชีพ ความสามารถ เหตุผล ความจำเป็น และอื่น ๆ ประกอบกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๕, ๔๖ และ ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยพิจารณาเทียบเคียงตามโครงการตัวอย่างแนบท้ายหลักเกณฑ์นี้ ก็จะต้องพิจารณาหลักฐานการก่อตั้งนิกยบุคคลนั้น ๆ ว่าได้จดทะเบียนที่ใด เมื่อไร สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ใด มีทุนที่จดทะเบียนเท่าใด เรียกทุนไว้แล้วเท่าใด มีคนต่างครัวและทุนของคนต่างครัวรวมอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามีมีเท่าใด มีลักษณะเป็นนิกยบุคคลต่างครัว หรือเสมือนคนต่างครัวตามมาตรา ๔๖ และ ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ มีข้อห้ามตามกฎหมายประการใดหรือไม่ และจะพิจารณาถึงสิทธิและหน้าที่ตามในมาตรา ๖๔ และ ๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบด้วย

๕
อนึ่ง ผู้ขอจะเสนอโครงการพร้อมทั้งแผนผังหรือรูปแผนที่แสดงรายละเอียดต่างๆ
เป็นต้นว่า ทุน แรงงาน คน สัตว์ และเครื่องมือ วิธีการในการ จำนวนนอกถิ่นของการ
เหตุผลและความจำเป็น และอื่น ๆ เพื่อแสดงว่าผู้ขอมีความสามารถ และมีจริยธรรมที่จะทำ
ประโยชน์ และต้องให้คำรับรองว่าผู้ขอจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ขอ
นั้น มาตรา ๕๗-๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินด้วย

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ ย่อมทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจ
พิจารณาอนุญาตเป็นราย ๆ ไป และอาจพิจารณาอนุญาตเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากหลักเกณฑ์
ดังกล่าวนี้ได้ ในเมื่อเห็นเป็นการสมควร และยอมมีอำนาจตามมาตรา ๕๗-๕๘ แห่งประมวล
กฎหมายที่ดิน ในอันที่จะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ขอต้องปฏิบัติตามได้ เป็นต้นว่า

๑. ผู้ขอต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้อธิบายไว้
๒. ผู้ขอต้องจัดทำที่ดินให้เป็นไปตามความประสงค์ของอนุญาต ภายในเวลาที่คณะ
กรรมการที่ดินแห่งชาติกำหนด
๓. ผู้ขอจะเปลี่ยนผู้อำนวยความสะดวกทำประโยชน์ในที่ดินไม่ได้ และหากจะได้รับอนุญาต
จากเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ
๔. การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงการที่ได้เสนอไว้ในสาระสำคัญของเสนอขออนุญาต
จากเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ
๕. เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติเห็นเป็นการสมควร

๒. การขออนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม

คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ จะได้พิจารณาเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับโครงการที่ผู้ขอ
อนุญาตเสนอมาเป็นราย ๆ ไป เกี่ยวกับประเภทและความเหมาะสมของกิจการอุตสาหกรรมที่จะทำ
แรงงาน ทุนทรัพย์ เครื่องมือ เครื่องจักร และความสามารถ ตลอดจนวิธีการที่จะก่อให้เกิด
ผลสำเร็จตามโครงการ และเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเพียงใดหรือไม่ รวมทั้งบุคคลธรรมดา
และนิติบุคคล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๙๖

จอมพล **ป. พิบูลสงคราม**

(ป. พิบูลสงคราม)

ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ